

Lausunto luonnoksesta hallituksen esityksestä eduskunnalle kotoutumisen edistämisestä annetuksi laiksi ja siihen liittyviksi laeiksi (VN/31974/2021)

Miessakit ry kiittää työ- ja elinkeinoministeriötä (TEM) lausuntopyynnöstä. Kotoutumislakia koskevalla lakiehdotuksella pyritään nopeuttamaan ja tehostamaan maahanmuuttajien kotoutumista ja työllistymistä parantamalla ohjauksen ja neuvonnan saatavuutta, nopeuttamalla palveluihin pääsyä, tavoittamalla maahanmuuttajia palveluihin nykyistä kattavammin maahanmuuton alkuvaiheessa sekä kehittämällä kotoutumisen alkuvaiheen palveluita kokonaisvaltaisesti.

Maahanmuuttajien kotoutumisessa oleellisia tekijöitä ovat kielitaito ja työllistyminen. Lakiesitykseen kirjatut toimenpiteet niihin liittyen ovat oikeansuuntaisia, joskin menetelmiä olisi tärkeä vielä täsmentää ja konkretisoida. Tämä helpottaisi niiden omaksumista ja hyödyntämistä.

Lakiesityksen perusteluissa esitetty kotoutumispalveluiden sukupuolivaikutusten huomioiminen on kannatettava ehdotus. Tältä osin olisi toivottavaa, että naisten lisäksi myös miesten sukupuolierityiset haasteet erityisesti kieliopinnoissa ja työllistymisessä nostettaisiin esiin perusteluosuudessa. Ehdotuksessa esimerkiksi esitetään (sivu 125), että kielitaito ei ole miesten työllistymisessä yhtä keskeinen kuin naisten. Tällä perustellaan kieliopiintojen nykyistä parempaa ja lisättävää kohdentamista naisille, joita on ollut viime vuosina 60 % koulutukseen osallistuvista. Tässä kohtaa jää huomiotta esimerkiksi se, että miehet voivat olla matalapalkkaisissa töissä sukupuolirooliodotustensa vuoksi. Tällöin he tavallaan väistämättä työllistyvät naisia paremmin eikä heillä työssäolon vuoksi ole mahdollisuutta osallistua kieliopiintoihin. Samassa kappaleessa kuitenkin myös kehoitetaan tiedostamaan ja kyseenalaistamaan sukupuoleen liittyviä itsestäänselvyksiä.

Maahanmuuttajien kotoutumisen tukemisessa kulttuuriperustaisten sukupuolitekijöiden huomioiminen on onnistumisen avaintekijöitä. Sukupuolierityiset kolmannen sektorin palvelut ovat tässä tärkeässä roolissa. Ne avaavat ja syventävät ymmärrystä lähtö- ja kohdemaan sukupuoliperustaisista kulttuuritekijöistä ja vähentävät siten muun muassa epäluuloja. Lisäksi ne muodostavat monesti tärkeän sillan kohti viranomaispalveluja, jotka saattavat olla monelle maahanmuuttajataustaiselle arveluttavia, jopa pelottavia – viranomaiset eivät välttämättä edusta luotettavaa tahoja lähtömaassa. Miehillä kohdennettuja palveluja on suhteessa varsin vähän tarjolla ja niihin tulisi siten panostaa nykyistä vahvemmin.

Helsingissä 9.6.2022

Miessakit ry

Lisätietoja

Heikki Parviainen | koordinaattori | +358 44 751 1338 | heikki.parviainen@miessakit.fi
Tomi Timperi | toiminnanjohtaja | +358 50 588 1687 | tomi.timperi@miessakit.fi

